

HANDLEDNING

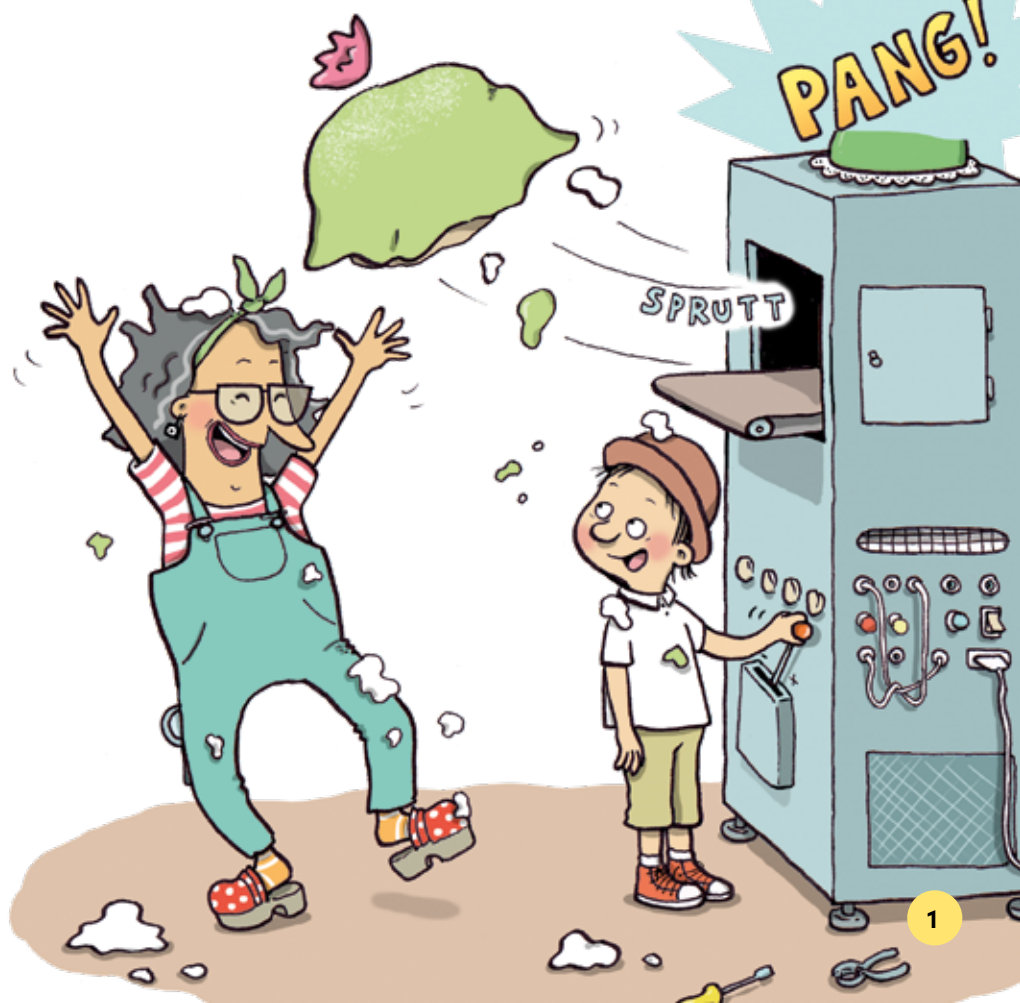
BEPPE & FARMOR Beppe mår konstigt

Hej!

I den här bokserien får du som läser lära känna mig som 9-åring, Mini-Beppe, och min stora idol – farmor (det är egentligen min mamma som är förebilden, men för mina barn är hon farmor. Så det blev farmor).

Tillsammans upptäcker, testar, experimenterar, bygger och busar vi i hennes verkstad. Farmor är vimsig, sprallig, barnlig och full av idéer. Hon är även väldigt klok och delar ofta med sig av spännande fakta om allt mellan himmel och jord.

Beppe Singer

Om serien

Böckerna i denna serie är riktade till elever i åk 1–3 och varje bok har ett specifikt tema baserat på situationer som uppstår i Mini-Bepptes vardag. Gemensamt för dessa situationer är att de är kopplade till **NO-ämnena**. Ämnen som kemi, fysik, biologi, miljö och teknik vävs in på ett naturligt sätt i handlingen som är både rolig och spännande.

Poängen med serien, förutom att dina elever förhoppningsvis tycker böckerna är roliga att läsa, är att du kan arbeta ämnesövergripande. Samtidigt som eleverna lästränar inom ramen för svenska/svenska som andraspråk får de även ta del av ett stort urval ur det centrala innehållet i NO-ämnena.

Precis som med allt annat jag gör är det viktigt för mig att eleverna får ha kul, kavla upp ärmarna, testa på och befästa sin kunskap. Varje bok avslutas därför med ett experiment som är kopplat till handlingen. När eleverna har läst klart boken är det dags att testa själva. Alla mina experiment är enkla och lättillgängliga. Utan krusiduller eller avancerad utrustning. Alla ska vara med – oavsett bakgrund eller tillgång till resurser.

Om boken

I **Beppe och farmor – Beppe mår konstigt** får Beppe en ny klasskamrat. Hon heter Sasha. Så fort Beppe får syn på henne börjar han må väldigt konstigt. Är han kanske sjuk? Har han feber? Har han ätit något konstigt? Varför pratar han så konstigt varje gång Sasha är i närheten? Är han kanske kär?

Tillsammans med farmor försöker han ta reda på vad det är som står på. Beppe får lära sig om hur kroppen fungerar. Vad händer med maten vi äter? Vad är feber och varför mår vi som vi gör när vi är kända?

Koppling till Lgr-11

Denna bok kopplas samman med ämnena biologi, fysik, kemi, svenska och svenska som andraspråk.

Biologi, Fysik och Kemi

- ▶ Människans kroppsdelar, deras namn och funktion.
- ▶ Enkla naturvetenskapliga undersökningar.

Svenska

- ▶ Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.
- ▶ Berättande texter och poetiska texter för barn från olika tider och skilda delar av världen. Texter i form av rim, ramsor, sånger, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Berättande och poetiska texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter.
- ▶ Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att skriva ned något man talat om.

Svenska som andraspråk

- ▶ Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.
- ▶ Berättande texter och poetiska texter för barn. Texter i form av rim, ramsor, sånger, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Berättande och poetiska texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter.
- ▶ Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att skriva ned något man talat om.

Uppgifter

Högläsning

Beppe och farmor – Beppe mår konstigt är en bok som kan användas i årskurs F-3. Eleverna har kommit olika långt i sin läsutveckling. En del kan kanske läsa, andra är på väg att knäcka läskoden och några har precis tagit de första trevande stegen mot att lära sig läsa. Därför kan boken med fördel högläsas. Högläsning är inkluderande och gör att alla elever kan följa med i handlingen och i efterföljande samtal, diskussioner och arbetsuppgifter oavsett egen läsförmåga. Högläsningen skapar också en gemenskap, en vi-känsla. Alla elever och du som pedagog delar samma läsoplevelse.

Hur ska då högläsningen gå till? Här är ett förslag. Du högläser och samtidigt låter du eleverna följa med i sina egna böcker. Du stannar upp med jämna mellanrum för att följa upp handlingen och elevernas förståelse för texten men också för att diskutera exempelvis de tjusiga ord (fetmarkerade) som finns i boken. När boken är läst kan ni tillsammans sammanfatta den. Skapa exempelvis en tankekarta eller skriv en gemensam sammanfattning.

Tjusiga ord

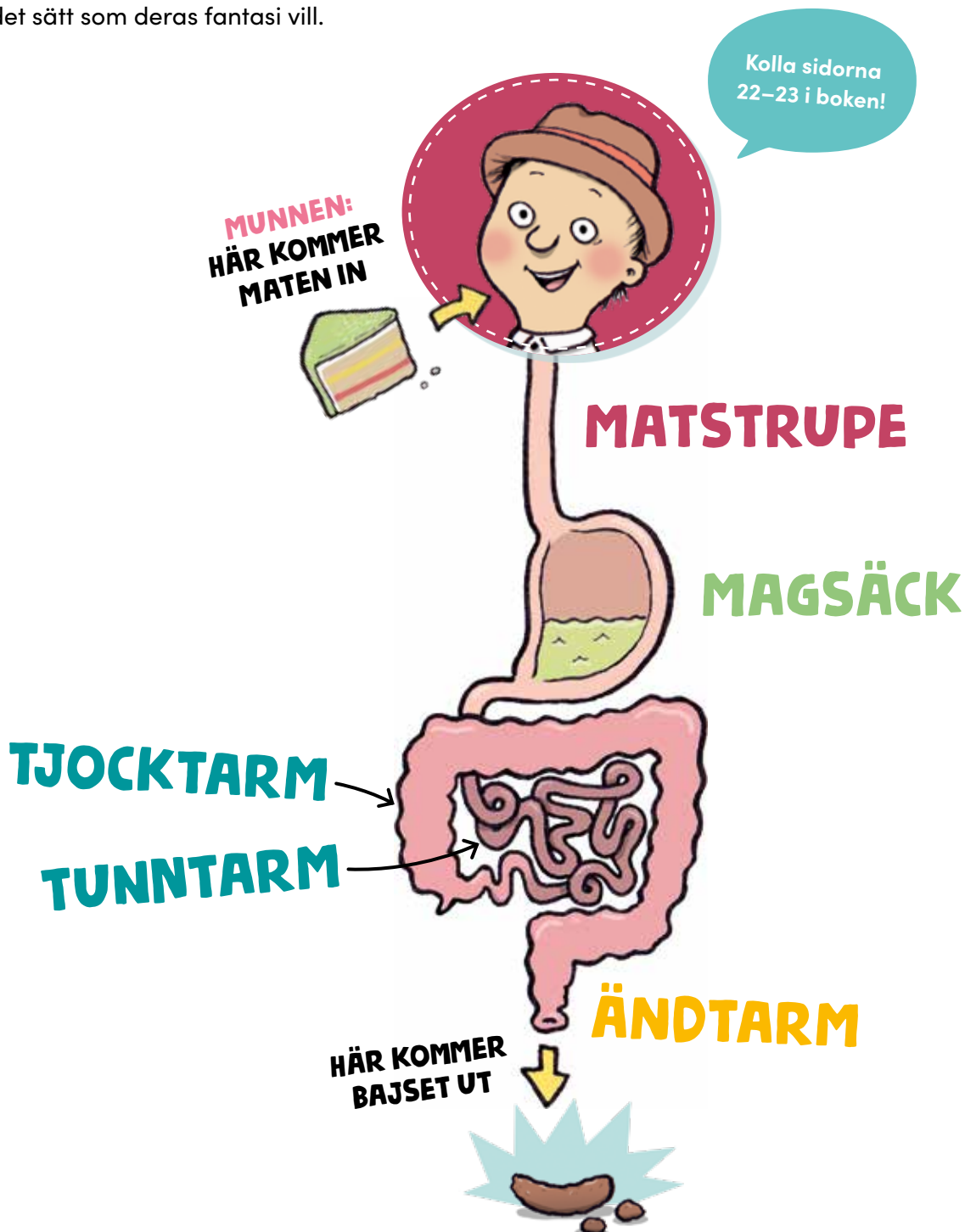
Böckerna innehåller olika vetenskapliga begrepp. Min erfarenhet är att eleverna tycker det är roligare att ta till sig dessa om man istället kallar dem för "Tjusiga ord". Ord som de kan gå hem och skryta för sina vuxna om att de kan. När ett sådant tjusigt ord, fetmarkerat i texten, dyker upp kan du låta eleverna pyssla ihop fina skyltar som ni sätter upp på väggarna i klassrummet. Diskutera de tjusiga orden och kom fram till definitioner, förklaringar, som alla förstår.

AMYLAS
ENDORFIN
MATSTRUPE

Skapa er egen magtarmkanal

Om du vill kan du låta dina elever rita sina egna versioner av magtarmkanalen. Det är ett kul och kreativt sätt att befästa de olika komponenterna som tas upp i boken. Låt gärna dina elever jobba i mindre grupper och hjälpas åt. Det är ganska roligt om eleverna får rita en komponent i taget, klippa ut dem och sedan prova att sätta ihop dem på rätt sätt.

Visa gärna eleverna denna bild innan de sätter i gång. Låt dem vara kreativa. Låt dem vara busiga och rita systemet på precis det sätt som deras fantasi vill.

Experimentera med klassen – Vad gömmer sig i spottet?

Instruktionerna för hur du ska göra det här väldigt enkla och roliga experimentet hittar du i boken. Här är de skrivna på ett sätt så att läsarna snabbt och enkelt kan utföra experimentet hemma med sina vuxna. Om du väljer att låta dina elever testa (vilket hade varit superroligt – eleverna älskar det!) bör du planera på följande vis:

Plocka fram

- ▶ Tre glas eller muggar per elev
- ▶ En sked per elev
- ▶ Vaniljkräm i pulverform. Följ instruktionerna på paketet och se till att krämen blir tjock och fast. Du behöver tillräckligt mycket vaniljkräm för att dina elever ska kunna fylla sina tre glas till ungefär hälften.

Så här gör ni

- ▶ Häll ner lika mycket vaniljkräm i alla tre glasen.
- ▶ Första glaset gör ni inget med.
- ▶ Stoppa en sked i munnen och blanda runt med skeden i det andra glaset.
- ▶ Spotta rakt ner i det tredje glaset och rör om med skeden.
- ▶ Låt de tre glasen stå över natten i ett kylskåp. Vad händer med vaniljkrämen i de olika glasen? Varför tror ni det blev så?

Det här händer

Ni kommer troligtvis märka att krämen i det andra och tredje glaset blir rinnig. Det har att göra med ämnet vi har i vårt spott – **Amylas**. Vaniljkräm innehåller mycket stärkelse. När krämen blandas med spott kommer amylasen ”hacka sönder” stärkelsen och då förlorar krämen sin tjocka konsistens och blir rinnig och blaskig.

Känner du en häftig vuxen?

Det finns många olika sätt att arbeta med eleverna kring denna text. Det är jag säker på att du som pedagog själv har många kloka idéer kring. Jag har istället valt att lägga fokus på något som är lätt att glömma bort – den stora spännande världen utanför klassrummet. En stor del av premisen i denna bokserie är att Mini-Beppe har en häftig vuxen att gå till när han behöver hjälp eller inspiration. Fråga dina egna elever om de själva känner en sådan vuxen. Vem är personen? Vad är det som gör personen så häftig?

Bjud in en häftig vuxen

Något vi av någon anledning är ganska dåliga på i svenska skolor (?) är att bjuda in barnens vuxna och låta dem berätta om sig själva, vad de gör och vad de kan. Det här är ett enkelt, roligt och superspännande sätt att vidga barnens syn på världen och vad de i framtiden själva vill vara med och påverka. Kanske är det så att just dina elever vill bjuda in sina häftiga vuxna till klassrummet?

Hur du än väljer att jobba med den här boken hoppas jag att både du och dina elever får en rolig, meningsfull och lärorik upplevelse tillsammans.

Och kom ihåg – **VÄX ALDRIG UPP!**

